

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտերծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

սրահանել և տարածել նյութը ցանկացած մեդիայով կամ կրիչով
մեջբերել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

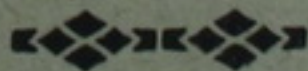
ՀԱՅ ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՆԱՄՍԵԱՅ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅ ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԸՆԿ. ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՏՈՒՍԾԻՆ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎԻՆ

1918 ՆՈՅԵՄԲԵՐԷՆ 1919 ՅՈՒԼԻՍ 31

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՐՈՍ

ԳԱՀԻՐԷ

1922

ՀԱՅ ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

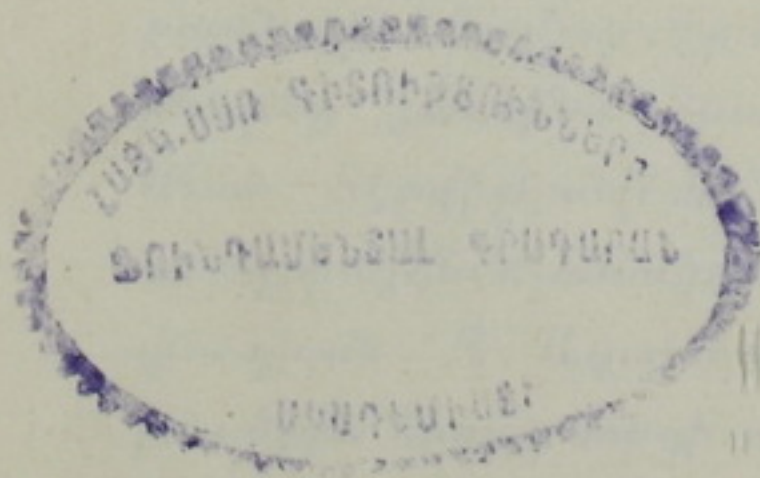
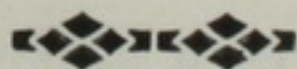
ԻՆՆԱՄՍԵԱՅ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅ ՈՐԲԱԽՆԱՄ ԸՆԿ. ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՏՈՒԱԾԻՆ

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎԻՆ

1918 ՆՈՅԵՄԲԵՐԷՆ 1919 ՅՈՒՆԻՍ 31

ԶԶԶ
ԶԶԶ

ՏՊԱԳՐ. ՓԱՐՈՍ

ԳԱՀԻՐԷ

1922

Մեծայարգ Տիար Ատենապետ
Հայ Որբ . Ընկ . Պատ . Ընդհ . Ժողովոյ
Մայր Դիւանին

Աստ

Ինչպէս անցեալ Նոյմ . 17 ին գումարուած Ընդհ .
Ժողովի ատենագրութենէն տեղեկացաւ Պատ . Ժո-
ղովդ , նոյն նիստին մէջ , Վարչական Ժողովոյ ընտ-
րութիւնը որոշուեցաւ յետաձգել մինչեւ վաւերա-
ցումը նոր Կանոնագրին՝ Ազգ . Իշխանութեան կողմէ :
Նոյն Ընդհ . Ժողովը , Կանոնագրին ինչ ինչ կէ-
տերուն մասին , Գահիրէի և Աղեքսանդրիոյ համանուն
Ժողովներուն միջեւ կեցած տարակարծութիւնները՝
երկուստեք որոշուած պատուիրակային Ժողովով մը
բառնալու համար , իր մէջէն լիազօր Յանձնախումբ մը
ընտրեց յանձինս Տեարց Փրօֆ . Յ . Թ . Գայանեանի ,
Օհան Տէրվիշեանի և Գրիգոր Դարբինեանի . Աղեք-
սանդրիայէն նշանակուած էին Տեարք Թովմաս Թո-
փուղեան , Յ . Ազատբեան և Ա . Շալճեան : Յանձնա-
խումբին նիսար տեղի ունեցաւ ի Գահիրէ , 5 Յունվար
1919-ին , և խնդրոյ առարկայ յօդուածներու մասին
հասկացողութիւն մը գոյանալով՝ Կանոնագիրը ստա-
ցաւ իր վերջնական ձեւը , և Ժողովիս Դիւանը Կանո-
նագրէն 3 օրինակներ , Փետր . 19 թուակիր նամակով
մը յղեց Ազգ . Իշխանութեան՝ խնդրելով անոր վա-
ւերացումը : Այս գործը , հարկ է ըսել որ՝ սպասուա-
ծէն շատ աւելի ժամանակ գրաւեց , և մինք այս
յապաղումին առթիւ մի քանի անգամ դիմումներ

կատարեցինք Ազգ. իշխ. մօտ, և պատասխան ստացանք թէ՛ Կանոնադիրը Ազգ. քսանդրիոյ Քաղ. Ժողովին ուղարկած էր, թէ տեղական զէպ. քերու պատճառաւ տեղը չէր հասած, և հարկ եղած հետապնդումները կը կատարուէին ևլն.։ Վերջ ի վերջոյ երեւան եկաւ որ անիկա, Տիար Լեւոն Մկրտիչեանի թուղթերուն մէջ ատեն մը թաղուած մնալէ վերջ, հասած էր Ազգ. քսանդրիոյ Քաղաք. Ժողովին, որ պիտի փութար վերադարձնել զայն Գահիրէ։

Մենք համբերելէն յոգնած՝ անցեալ Մարտ 26-ի նիստին մէջ որոշեցինք նամակով մը խնդրել Մայր Դիւանէն, որպէս զի հաճի Ընդհ. Ժողովը ի նիստ հրաւիրել։ Առ այդ տպել տուինք հրաւիրագրեր, որոնց մէկ օրինակն ալ ատենին երեւցաւ Յոսափէր թերթին մէջ։ Հազիւ լսածնէլ սկսած էինք զանոնք՝ ահա վրայ հասան տեղական վերջին ծանօթ զէպ. քերը և վերիվայր շրջեցին մեր ծրագիրները։

Պատ. Քաղաք. Ժողովը Որբախնամին Ընդհ. Ժողովին Դիւանին ուղղեալ Յուլիս 4 թուակիր նամակով մը, հաստատելով անոր Փետր. 19 թուակիր նամակը, կը տեղեկացնէր թէ՛ Ընկերութեան Կանոնադիրը երկու քաղաքաց Քաղաք. Ժողովներու քընդունութեան բովէն անցած և ինչ ինչ փոփոխութիւններու ենթարկուելէ և վաւերացուելէ վերջ՝ մեզի կը վերադարձուէր։

Կանոնադրին մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւնները իրենց կարգին, կը յանձնենք Ժողովիդ նկատառութեան։

Մինչեւ վերջին բոլէն Վարչութիւնա պարտաւոր էր անշուշտ իր ստանձնած յանձնառութիւնները եռանդազին նուիրումով մը կատարել։ Եւ այսօր, անոր անդամներէն իւրաքանչիւրը, ձեռքը խղճին

դրած՝ կրնայ քաղցր գոհունակութեամբ մը հաստատել թէ՛ երբէք Հայ Որբախնամ Ընկերութեան օգուտին հակառակ քայլ մը չէ տուած, և ըստ այսմ կուգայ այսօր ընել իր վերջին իննամսեայ գործունէութեան հաշուետուութիւնը:

ԱՆԴԱՄՆԵՐՈՒ ԹԻԻԸ

Ընկերութեան երկսեռ անդամներու թիւը, մինչեւ 1919 Մարտի կէսը ընդհանրաւ 620-ի: Տեղական վերջին զէպքերը սակայն, տարաբաղդաբար բաւական պակսեցուցին այդ թիւը: Անդամներէն ոմանք, ազգին համեստ և պարտաճանաչ զաւակները, ենթարկուած ըլլալով մեծ վեասներու, հարկադրուեցան հրաժարիլ անդամակցութենէ, այնպէս որ ներկայիս ունինք 550 երկսեռ անդամներ, որոնց անդամավճարներէն գոյացած հասոյթն է 28 Եգպ. ոսկի:

ՈՐԲ ՈՐԴԵՔՐՈՂՆԵՐ

Պահիրէի և Աղեքսանդրիոյ վարչական քոյր ժողովները, թղթակցութեամբ և պատուիրակային ժողովներով, որոշած էին որ՝ Տիկնանց Յանձնախումբերու անդամուհիները փոքր խումբերու բաժնւում՝ զբաղուին ժողովուրդին մէջ և աշխատին՝ ազգայիններու կարողութեան համեմատ՝ որքեր որդեգրել տալ: Այս գաղափարը, իր լայն գիծերուն մէջ, իրականութիւն գտաւ՝ Պահիրէ և Աղեքսանդրիա կազմակերպուած որբանպաստ խանդավառ հաւաքոյթներու մէջ, որոնք մեր գործին հանդէպ ժողովուրդին խորունկ համակրանքին կարկառուն ապացոյցներն եղան: Պահիրէի մէջ որդեգրուեցան 240-250 որբեր և անոնցմով, ինչպէս և նուիրատուութիւններէ

ապահովուեցաւ 3000-3500 ոսկիի գումար մը . իսկ Աղեքսանդրիոյ մէջ որդեգրուած էին 80 որբեր և ապահովուած էր 1500 ոսկի , միասին հաշուելով նուիրատուութեանց արդիւնքը :

Սոյն անմոռանալի հաւաքոյթները և անոնց գեղեցիկ արդիւնքները ցոյց տուին թէ՛ ժողովուրդին մէկ խոշոր զանգուածը ինչ անսահման խանդավառ տանքով կը գուրգուրար իր որբերուն վրայ : Ուստի , օրեր առաջ ծրագրուած որդեգրումի գործին ձեռնարկեցին Տիկնանց Յանձնախումբին ժիր անդամուհիները , և մի քանի օրուան մէջ որդեգրուեցան բաւական թուով որբեր : Բայց այս գեղեցիկ գործը նոյնպէս վերջ գտաւ տեղական ապրիլեան ծանօթ գէպքերու հետեւանքով : Ասկէ զատ որբ որդեգրողներէն մէկ մասն ալ նոյն պատճառներով անկարողութեան մատնուած , չի կրցաւ իր յանձնառութիւնները յարգել :

Ներկայիս ունինք 130 որբ որդեգրողներ , և որդեգրուած որբերու թիւն է 170 :

Ծանօթ յուղումները մեզ չի յուսահատեցուցին սակայն , և մենք յոյս ունինք թէ՛ Պատ . ժողովուրդը , նոյն լաւագոյն զգացումներով զօրացած , իր լաւ օրերուն պիտի փութայ վերստին ճանչնալ իր պարտականութիւնը : Բանաւոր դատեցինք որ , իրենց յանձնառութիւնը յարգելու բացարձակ անկարողները բացառելով , վճարելու կարողներուն առանձին առանձին դիմում ըլլայ և խնդրուի վճարումները շարունակել : Զայս կը յանձնենք մեր յաջորդներուն ի գործադրութիւն :

ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

Անցեալ ժողովին տեղեկացուցած էինք թէ հաստատութիւնս իր առաջին Մասնաճիւղը ունեցաւ Եթովպիայ մէջ և գործը օրինակելի նուիրումով ու եռանդով կը վարեն Ատխապարայի խումբ մը հայրենասուէր կարիճ հաշուհիները: Այս անգամ հաճոյքով կուգանք տեղեկացնել թէ՛ սոյն Պատ. Մասնաճիւղը մէկ տարուան մէջ Որբախնամիս սնտուկին ապահովեց 719 անգլ. ոսկի, 10 շիլին և 4 բէնս գումար մը, ուղարկելով նաեւ Մասնաճիւղին մէկ տարուան գործունէութեան հաշուետուութիւնը:

Հին վարչութիւնը փոխուած է և նորեր ստանձնած են հիներու գործը ու զայն կը վարեն նոյն գովելի նախանձախնդրութեամբ, մեր սոյն Մասնաճիւղը կը բաղկանայ 41 անգամուհիներէ:

ՆԻՒ ՊՐԻՓՈՐԹԻ ՏԻԿՆԱՆՅ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ (ԱՄԵՐԻԿԱ)

Այս մասնաճիւղը հաստատութեանս հետ յարարարերութեան մտաւ անցնող Յունիս ամսուն, մեզի ուղարկելով ի նպաստ Որբախնամիս կազմակերպուած հանդէս-խնջոյքի մը հասոյթ՝ 170 տոլարի չէքը և խնդրելով միանգամայն յարարերութեան մտնել իրենց հետ և ուղարկել ընդարձակ ծանօթութիւններ գործին շուրջ: Ժողովս հաճոյքով ընդունեց այս ինքնամատոյց առաջարկը և իր ատենին փութացուց հարկ եղած տեղեկութիւնները և հրահանգները լիշեալ Մասնաճիւղին:

ԺՐՆԵՎԻ ՏԻԿՆԱՆՅ ԲԱՐԵՍԻՐԱՅ ԸՆԿ .

Ապրիլ 23 թուակիր համակի մը մէջ ներփակելով 10,000 (տաս հազար) ֆրանքի չէ.ք մը , կը տեղեկացնէր որ սոյն գումարը կ'ուղարկեն , Որրախնամիս միջոցաւ մեր որբուկներուն կարիքներուն դարձած ուելու համար , և կը խնդրէին միշտ հազորդակցութեան մէջ ըլլալ հաստատութեանս հետ՝ իրր անոր մէկ մասնաճիւղը :

Սոյն Մասնաճիւղին հետ եւս յարաբերութիւն կը մշակուի կանոնաւոր կերպով :

Ամերիկա և այլուր հրաւերներ ուղղուած են Որրախնամիս մասնաճիւղեր կազմելու համար :

ՕԺԱՆԴԱԿՈՂՆԵՐ

Ա. — Տիկ . Զապէլ Փանոսեան (Ամերիկա) .

Բ. — Բօր-Սայիտի Հայ համայնք .

Ա. Յայտնի գեղարուեստագէտ Տիկ . Զ. Փանոսեանի ցարդ Ամերիկայի ինչ ինչ քաղաքներու մէջ կազմակերպած նուագահանդէսներու հասոյթները ստացած ենք հետեւեալ կերպով .

Առաջին անգամով՝ 52 անգլ . ոսկի .

Երկրորդ անգամով՝ 65 » »

Երրորդ անգամով՝ 13 » » 18 չիլին :

Սոյն գումարներէն 65 ոսկիին չէ.քը տակաւին կը մնայ անգանձելի . անոր արտօնուիլը հրամայող համակը պանքին հասած չըլլալուն պատճառաւ . այս մասին հարկ եղածը գրած ենք Ազն . Տիկնոջ , որ ինչպէս կը տեղեկանանք , որոշած է մեր որբերուն ի նպաստ կազմակերպելի նուագահանդէսներու հասոյթը բարձրացնել մինչեւ 1000 ոսկի :

ԲՕՐ-ՍԱՅԻՏ

Բօր-Սայիտի գրեթե մատի վրայ համրուող Հայոթիւնը, որբերու հանդէպ այնքան տաք խանդաղատանքով լեցուն, մի քանի ամսուան ընթացքին Որբախնամիս ապահովեց 150-170 սակիի գումար մը, հերկայացումներով, թէյասեղանով, հանգանակութեամբ ևլն.։ Մենք հաճելի պարտականութիւն մը կը համարենք շնորհակալութեամբ արձանագրել հասնունները այդ որբանուէր ափ մը սրտոտ Հայոթիւն, որուն մէջ իրենց գուրգուրանքով և գործունէութեամբ կը փայլին, Տէր և Տիկին Մ. Մասրաֆ, Օր. Ռ. Գալֆայեան, Տեարք Ն. Թոգաթիւն, Ա. Թազուրեան, Գ. Թէքէեան և Քէմրի բժիշկներէն Տօքթ. Սալբի։

Այժմ ժապաւինեալ և կնքեալ հուիրագրութեան տետրակ մը ունինք Տէր և Տիկ. Մ. Մասրաֆի մօտ, ուր կ'արձանագրեն տեղէն անցնող Հայ և օտար ծանօթ անձնաւորութիւններէ որբերու անունով ստացած գումարները։ Այս ձեռնարկին յաջողութեան մասին մեծ վստահութիւն ունինք։

Հաճելի պարտականութիւն մը ունինք նաեւ հոս հրապարակաւ մեր խորին շնորհակալութիւնը յայտնելու Ա.գն. Օրիորդ Նուարդ Շաղոյեանի, որ Մայիս ամսուն խարթումի մէջ կազմակերպուած նուագահանդէսին իր բերած գնահատելի աջակցութեամբ, անոր արդիւնքէն, ինչպէս նաեւ հանգանակութեանէն մեր որբերուն յաջողեցաւ ապահովել 350 սակիի գումար մը։

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Որբախնամիս Կիլիկիոյ պատուիրակներէն Տեար. ք. Յ. Աղազարմի և Հ. Աղատեանի ջանքերով կազմուեցաւ սոյն նոր Մասնաճիւղը, որ այժմ ունի 50-ի չափ անդամներ: Վստահ ենք թէ անիկա կը դառնայ մեր կարեւոր մասնաճիւղերէն մին, ինչպէս ցոյց կուտայ գործին հանդէպ ցարդ անոր ցոյց տուած ոգեւորութիւնը:

Քանի որ մասնաճիւղերու մասին խօսեցանք, իր կարգին կ'ուզենք արձանագրել հոս մեր ղիմումը ծանօթ գրադխտուհի Տիկ. Զ. Եսայեանի մօտ, իր Եւրոպա ուղեւորութեան առթիւ, այն կողմերը հայ գաղութներու մէջ Որբախնամին մասնաճիւղեր կազմելու առաջարկութեամբ, զոր յարգելի տիկինը սիրայօժար ընդունեց: Սոյն նպատակին համար իբր երթեւեկի ծախս իրեն տրամադրեցինք 50 տկիի գումար մը:

Տիկինը Փարիզ հասնելուն, Ազգ. Պատուիրակութեան կողմէ Հայկ. Տեղեկատու Բիւրոյի մէջ կարեւոր պաշտօնի մը կոչուած ըլլալով, դեռ չէ կրցած իր յանձնառութիւնը կատարել:

Վերջերս Տիկ. Զ. Եսայեանի գրեցինք որ, եթէ իրեն անկարելի պիտի ըլլայ մօտերս լծուիլ Որբախնամ գործին, հաճի յիշեալ գումարը վերադարձնել:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻԻՆ

Հակառակ անցեալ ժողովին մէջ այս մասին յայտնած մեր յոյսերուն, և հակառակ գործին հանդէպ մեր ունեցած անկեղծ վերաբերումին ու պատրաստակամութեան, որոնք կը յուսայինք թէ լաւա-

գոյն երաշխիքը պիտի ըլլային՝ մեր գիմաքիններուն հետ որբախնամ հողի վրայ համաձայնութեան մը, կը ցաւինք յայտնել որ բաղձածուած համագործակցութիւնը չիրականացաւ:

Մենք կը փափաքէինք համագործակցութիւն մը՝ ուր Որբախնամիս արժանապատուութիւնը և անկախութիւնը յարգուած ըլլային: Ամիսներ տեւող բանակցութիւններ մեզ համոզեցին, սակայն, թէ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը բնաւ տրամադիր չէր մեր սոյն տարրական պայմանները յարգելու: Այնպէս որ մենք ստիպուած եղանք վերջի վերջոյ խաղառ դադրիլ այդ հարցով զբաղելէ:

ՈՐԲԱՆՈՅՆԵՐ

Մինչեւ ցարդ հաստատութիւնս իր խնամքը տարածած է հինգ որբանոցներու վրայ ուր կը պատրաստարուին 3200 երկսեռ որբեր: Այդ որբանոցներն են հետեւեալները, իրենց յատկացուած տարեկան պիւտճէներով.

1.— Պաղտատ-Պազուպայի Որբանոց, 1200 որբ, պիւտճէ՝ տարեկան 4000 ոսկի:

2.— Ատանայի Որբանոց, 600 որբ (այս թիւը հետզհետէ կ'աճի նոր ազատուած որբերով), տարեկան 6000 ոսկի պիւտճէով:

3.— Անթուրայի Որբանոց, 600 որբ, կրթական խնամքին համար ամսական 200 ոսկի պիւտճէով:

4.— Դամասկոսի 220 որբեր, պարբերական նպաստներ:

5.— Այնթապի Որբանոց, 5—600 որբ, 4000 ոսկի պիւտճէով:

1. ՊԱՂՏԱՏ-ՊԱԳՈՒՊԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՅ

Պաղտատէն՝ Մուշեղ Արքեպիսկոպոսէ հասած այն տեղեկութիւններուն վրայ թէ՛ Վանէն և Սալմաստէն (Պարսկաստան) հոն հասնող տարագիրներուն կողքին կային նաեւ խնամքը կարօտ, թշուառ 1200-է աւելի երկսեռ որբեր, Աղեքսանդրիոյ քոյր Վարչութեան հետ թղթակցօրէն և ապա երկու խառն ժողովներով խորհրդակցարար, որոշեցինք սոյն որբերուն խնամքը ստանձնել և զայն վարել Մուշիղ Սրբազանի հովանաւորութեան տակ և Բրիտանական Զին. Իշխանութեան գործօն օժանդակութեամբ:

Որբերուն ինչ ինչ կարիքներուն համար յատկացուցինք տարեկան 4000 ոսկիի պիւտճէ մը: Մեր այս որոշումը ժամանակին հեռագրով և նամակաւ տեղեկացուցինք Մուշեղ Սրբազանին և տեղւոյս Ազգային Միութեան ձեռամբ անմիջապէս 1000 (հազար) ոսկւոյ առաջին առաքում մը փութացուցինք նախնական պէտքերուն գործածուելու համար: Ի պատասխան մեր հեռագրին՝ Սրբազանը 1918 Դեկտ. 14 թուակիր հեռագրով մը կը յայտնէր թէ «Հազար ոսկին ստացած և որբանոցը կազմակերպած է վրաններուն տակ, Պաղտատի մօտ Պազուպա կոչուած վայրի մը մէջ, պատասպարելով 600 երկսեռ որբեր (մոացեալները կը հասկնանք թէ Ամերիկեան հովանաւորութիւնը կը վայելեն), թէ՛ Զին. Իշխանութիւնը պիտի հոգայ որբերուն սնունդը և առողջապահական պէտքը: Փոխադրեցէք 1000 ոսկի եւս:»

Սոյն հեռագրէն վերջ նամակով մը ստացանք մանրամասն տեղեկութիւններ և Որբանոցին կազմակերպութեան մասին ընդարձակ տեղեկագիր մը: Այսպէս մեր յիշեալ Որբանոցը 9—10 ամիսէ ի վեր կը

վայելէ Որբախնամիս պաշտպանութիւնն ու խնամքը :
Որբերու ֆիզիքական և առողջական վիճակը լաւ է :
Յնոնք կը ստանան ուսում և մարմնակրթութիւն ,
ուսուցչական խումբի մը կողմէ :

Վերջերս որբերու թիւը բարձրացաւ 1200 ի ,
ինչպէս տեղեկացուցին մեզ , հեռագրով և նամակնե-
րով , Գեր . Մուշեղ Արքեպիսկոպոս և Միջագետքի
Տարագրելոյ Պաշտպան Մարմինը , Մուսուլէն հասած
300 և Համատանէն (Պարսկաստան) հասած նոյնքան
որբերով : Այս որբերը կը գտնուէին շատ խղճալի
վիճակի մէջ և անոնց նախնական պէտքերը հոգալու
համար փութացուցինք 1000 (հազար) սակւոյ գումար
մը , որով ցարդ Պաղտատ—Պաղուպայի Որբանոցին
մեր առաքումներուն համագումարը եղաւ 3500 սակի :

Նկատելով որ Մուշեղ Սրբազան յաճախ կը բն-
ցակայէր թեմէն , և տեղեկագիրներ , հաշիւներ ժա-
մանակին չէին հասնէր մեզի , որոշեցինք ներկայա-
ցուցիչ մը ուղարկել Պաղտատ , յանձին Տիար Վարդան
Երամեանի , տնօրէն-ուսուցչի և Որբախնամիս ներ-
կայացուցչի հանգամանքով , որպէս զի կազմէ Որբա-
խնամ Մարմին մը , մասնակցի անոր գործերուն և
հակէ ընդհ . գործին : Առ այս նամակ գրած , ենք
յիշեալին , իր հաւանութիւնը ձեռք բերելու համար :

ԱՏԱՆԱՅԻ ՈՐԲԱՆՈՅ

Սուրիոյ Եգիպտահայ Պատուիրակութեան ան-
դամներէն Տասնապետ Պրն . Ռուբէն Հերեանէ , անցեալ
տարւոյ Դեկտեմբերին , զեռ ասկէ չի մեկնած , Որ-
բախնամ խնդրած էր , որպէս զի իր ճամբորդու-
թեան միջոցին այցելած բոլոր վայրերու որբերու
կացութեան մասին ճշգրիտ տեղեկութիւններ տայ
մեզի : Յիշեալը նամակով մը ատենին ամփոփ տեղե-

կուլթիւններ տուած էր Պէյրուծի, Զահլէի, Դամասկոսի, Հոմսի, Համայի եւն. որբերու մասին: Իր առաքելութենէ վերադարձին, սոյն տեղեկուլթիւններուն վրայ աւելցնելով ուրիշ տեղերու որբերու մասին ունեցածները, ծանրացաւ Ատանայի 350-է աւելի որբերուն թշուառ վիճակին վրայ: Անոնք, տեղւոյն Ազգ. Միութեան կողմէ շէնքի մը մէջ հաւաքուած, հազիւ մէկ ամսուան բաւելիք սնունդ ունէին: Տխար Ռ. Հերեան ջերմապէս յանձնարարեց մեզի այդ որբերուն խնամքն ստանձնել անյապաղ, զի անոնք ոչ մէկ օգնութիւն կը ստանային դուրսէն, և մինչեւ այդ գոյութիւննին քարշ տուած էին պատահական նպաստներով միայն:

Մենք որոշեցինք ստանձնել Ատանայի Որբանոցին հոգը եւս, կոթնած արտասահմանի և Եգիպտոսի Պատ. Հայ հասարակութեանց որբանուէր զգացումներուն և Որբախնամիւ հանդէպ ցոյց տուած հնչուն համակրանքին վրայ: Գահիրէ և Ալեքսանդրիա կազմակերպուած որբանոցատ հաւաքոյթները եկան հաստատել թէ մենք սխալած չէինք մեր յոյսերուն մէջ: Սոյն հաւաքոյթներուն յանձնառութեանց արդիւնքը (որդեգրումներով, նուիրուած զարդեղէններով և դրամով) եղաւ մօտաւորապէս 5000 ոսկի, ինչպէս վերեւ յիշեցինք:

Այսօր մեր սոյն Որբանոցը, փոխանակ 350 ի, կը պատապարէ 600 երկսեռ որբեր, որոնց թիւը օր օրի կ'աճի, նոր ազատուած որբերով, ինչպէս կը տեղեկագրեն մեզի Կիլիկիոյ մեր պատուիրակները:

Յարկ Ատանայի մեր Որբանոցին ուղարկած ենք 2500 ոսկի և 2417 կտոր հագուստեղէն: Մօտ օրէն կ'ուղարկենք բաւականաչափ զատազրքեր և ուրիշ հագուստեղէն եւս:

Որքերու առողջական վիճակը լաւ է : Պէտք է
աւելցնել որ Որքանոցը ստանձնելու և խնամակալ
մարմին մը ընտրելով՝ զայն մեղի հետ հաղորդակ-
ցութեան գնելու համար պատուիրակի հանդամանքով
հախապէս Ատանա ուղարկեցինք Տիար Ռ. Հերեան ,
որ դործը գեռ չաւարտած՝ հարկադրուեցաւ մեկնիլ
դէպի Տէր-Զօր , ուսկից ստացուած իր վերջին համա-
կէն կը տեղեկանանք թէ՝ հոն եւս բազմաթիւ որքեր
կան , որոնք մէկ կողմէ կը հաւաքուին և կ'ուղար-
կուին դէպի Հալէպ : Զանոնք խնամող ձեռքեր հար-
կաւոր են և որրին կեանքը թռուցիկ խօսքերով
ապահովուած չլլար , նիւթական և բարոյական լայն
միջոցներ տրամադրել պէտք է , և այն՝ անմիջապէս :

ԴԱՄԱՍՍՈՍԻ ՈՐԲԵՐԸ

Սաւրիոյ Եղիպտահայ Պատուիրակներէն Տեարք
Աէֆէրեանէ , Ռ. Հերեանէ , ինչպէս նաեւ պատահա-
կան անցորդներէ և Դամասկոսի Ազգ. Միութեան
Գանձապահ Տիար Սաղլըրեանէ տեղեկանալով որ՝ այդ
քաղաքին մէջ կան բազմաթիւ որքեր , որոնց մէկ
մասը իրր տարազիր կը խնամուի Բրիտանական Զին .
Իշխանութեան կողմէ , իսկ մէկ փոքր մասը , թուով
220 , կը խնամուին տեղական միջոցներով , Ազգային
Միութեան կողմէ , և կը գտնուին յետին ծայր թըշ-
ուառ վիճակի մէջ , որոշեցինք խկոյն սոյն որքերու
խնամքն եւս ստանձնել առժամաբար , նկատելով որ
Դամասկոսը Հայաստանի մաս չի կազմեր , և մօտ
օրէն որքերը կարելի պիտի ըլլայ փոխադրել Կիլիկիոյ
կամ Հայաստանի մէջ մեր ունենալիք որքանոցներէն
մէկուն մէջ :

Յարդ սոյն որբերուն համար ուղարկած ենք 200
Եգտ. ոսկի: Ինչպէս կը տեղեկանանք՝ սոյն որբերը
փոխադրուած են մասամբ Հալէպ, մասամբ աւելի
հերսերը, հերգաղթող պաշտպաններու խնամքին հեր-
քել:

ԱՆԹՈՒՐԱ

Տեղւոյս Ազգ. Միութիւնը Սուրիոյ Եգիպտահայ
Պատուիրակներէն ստացած գրութիւններէն տեղեկա-
նալով որ Անթուրայի մէջ շուրջ 600 որբեր կը խնամ-
ուին Ամերիկեան Կարմիր Խաչի կողմէ, Դեկտ. 28
թուակիր համակով մը մեզի կը թելադրէր ամսական
200 ոսկիով մասնակցիլ յիշեալ որբերու խնամքի
գործին, այդպիսով բարոյական իրաւունք մը ձեռք
բերելու համար Որբանոցին վրայ, քանզի որբերը
մնալով օտար ձեռքերու մէջ՝ պիտի զգացումով և
լեզուով օտարանային հաւանօրէն: Որբախնամս այս
բանաւոր առաջարկը սիրայօժար ընդունելով՝ որոշեց
որբերու կրթական հոգը ստանձնել: Յարարերութեան
մտանք Պէյրութի Ազգ. Միութեան հետ և խնդրե-
ցինք որ մեր կողմէն Ամերիկեան Կարմիր Խաչին և
Որբանոցի Տեսչութեան կարծիքը շօշափէ, տեսնելու
համար թէ կարելի պիտի ըլլա՞ր հասկացողութեան մը
գալ անոնց հետ այս մասին: Բանակցութիւնները
յաջող գացին և մենք ստանձնեցինք յիշեալ հոգը եւս:

Ազգ. Միութեան միջոցաւ 500 ոսկի փոխադրե-
ցինք Պէյրութ, համանուն Միութեան, որ Տիար Խ.
Գառլեանի տնօրէնութեան տակ ուսուցչական խումբ
մը պաշտօնի կոչեց: Որբերը սկսան սիրով փարիլ
մայրենի լեզուին և իրենց հայ ուսուցիչ և ուսուցչու-
հիները խանդաղատանքով սիրեցին:

Որբերուն տոհմային կրթութիւն մը տալու պար-

տականութեամբ հեղինակութիւն մը չափած ըլլալով Անթուրայի Որբանոցին վրայ, մեր ներկայացուցիչները իրաւունք ունեցան յաճախակի այցելութիւններ տալ որբերուն և հետաքրքրուիլ անոնց ընդհանուր վիճակով: Տասնէն տասնըհինգ հոգինոց հայ ուսուցչական խումբը լաւագոյն հսկող մարմինն էր որ ստեղծուեցաւ հոն:

Վերոյիշեալ 500 ոսկիէն զատ Անթուրայի մեր որբերուն ուղարկած ենք նաւ 8 սնտուկ «Նէսթլէ» խտացեալ կաթէն, 226 զոյգ կօշիկ, 192 կտոր հագուստ և 150 ընթերցանութեան գիրքեր:

ԱՅՆԹԱՊ

Ասկէ գրեթէ 7—8 ամիսներ առաջ մեր հեռագրական դիմումին վրայ, Լոնտոնի Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնը Դեկտ. 2 թուակիր հեռագրով մը մեզի կը տեղեկացնէր թէ՝ ժէնէրալ Քլէյթլընի միջոցաւ 2000 Անգլ. ոսկի ուղարկած էր: Հեռագիրը ստանալով, մենք փութացինք մեր կողմէն ժէնէրալ Քլէյթլընի քով ուղարկել ժողովիս անդամներէն Տիար Յակոբ Պչաքճեանը, տեղեկանալու համար թէ գումարը հասած էր: Ի պատասխան մեր դիմումին, Բրիտանական Զին. Իշխանութիւնը նամակով մը կը պահանջէր մանրամասնութիւններ՝ Ընկերութեան նպատակին, գործունէութեանը, ևլն. մասին: Դեկտ. 10 թուակիր նամակով մը հարկ եղած մանրամասնութիւնները տուինք և Զին. Իշխանութեան օժանդակութիւնը մեզի հետ ունենալու համար, առիթը պատեհ համարելով, Այնթապի մէջ որբանոց մը բանալու մեր ծրագիրը պարզեցինք իրենց, յայտնելով թէ զրկուած 2000 ոսկին այդ ուղղութեամբ պիտի գործածենք, եթէ Բրիտանական Զին. Իշխանութիւնը

հաճի իր գործակցութիւնը բերել մեզի: Զին. Իշխանութիւնը ընդ առաջ գնաց մեր բաղձանքին, յայտնելով սակայն, որ Այնթապ զինուորապէս գրաւուած չէր տակաւին, և երբ գրաւուէր՝ իրենք մեզի պիտի խմացնէին:

Մինչև Բրիտ. Զին. Իշխանութեանց կողմէ Այնթապի գրաւումը ծանուցանող գրութեան ժամանումը՝ երկու քաղաքներու Վարչական Ժողովները խնդրին մասին խորհրդակցութիւնների ունեցան, և նկատելով տեղին յարմարութիւնը, որոշեցին հոն բանալ որքանոց մը և հաւաքել շրջակայքը գտնուող ցիրուցան, անպատասպար որբերը:

Բրիտ. Զին. Իշխանութիւնը Մարտի վերջերը մեզ ուղղակի նամակի մը մէջ ներփակելով Պէյրութէն հասած հեռագիր մը՝ կը հրաւիրէր մեր պատուիրակները հոն ուղարկել՝ Այնթապի մէջ մեր հաստատելիք որքանոցին մասին “Repatriation & Relief Committee” ներկայացուցիչներուն հետ նախնական խորհրդակցութիւններ և կարգադրութիւններ ընելու համար:

Այս աւետաւոր նամակը և պատուարներ հրաւէրը կը հասնէին մեզի եգիպտական վերջին դէպքերու նախօրեակին: Հետեւաբար կորսնցնելու ժամանակ չունէինք: Եւ երջանիկ ենք հաղորդելու որ բարեբախտութիւնն ունեցանք ճամբայ հանել տալու պատուիրակութիւն մը՝ յանձնու Տեարց փաստաբան Յ. Աղազարովի և Հ. Աղատեանի, տալով անոնց ընդարձակ հրահանգներ և գործունէութեան ուղեգիծ մը: Ըստ այդ ուղեգծին, Պատուիրակութիւնը ի Պէյրութ պիտի տեսնուէր Relief-ի ներկայացուցիչներուն հետ և նախնական կարգադրութիւններէ յետոյ պիտի անցնէր, ըստ յարմարութեան, Դամասկոս, Հոմս, Համա, Հալէպ և Ատանա և կամ Պէյրութէն ուղղակի

Ատանա, եթէ գործերը այդպէս ընել պահանջէին: Մեր պատուիրակներուն գործը պիտի ըլլար իրենց գացած տեղերուն մէջ Ազդ. Միութիւններու հետ համախորհուրդ կազմել Որբախնամիս մասնաճիւղեր, այցելել Անթուրայի Որբանոցը եւ կատարել հարկ եղած քննութիւնները. Ատանայի մէջ այցելել եւ պաշտօնապէս ստանձնել Որբանոցը, տեղեկանալ որբերու եւ Որբանոցի ճշգրիտ կացութեան, կազմել իննամակալ Մարմին մը եւ զայն ուղղակի յարաբերութեան մէջ դնել Կեդրոնիս հետ, աւելի մօտէն տեղեկանալու համար գործին: Այնթապ՝ ուսումնասիրել եւ յարմար գտնելու պարագային հաստատել որբանոցը. զայն վարող մարմինը կազմել եւ յարաբերութեան մէջ դնել Կեդրոնիս հետ: Պատուիրակութեան յանձնարարութեամբ էր նաեւ ապահովել օտար աշխատակցութիւն եւլն.:

Տեարք Պատուիրակներ, Պէյրութէն, Ատանայէն, եւ Հալէպէն մեզի ուղարկած գրութիւններով կը տեղեկացնեն թէ՛ տեսակցած են Պէյրութ Գնդ. Հօքըրի հետ՝ որ խոստացած է ամէն դիւրութիւն ընծայել եւ յանձնարարած է տեսնուիլ Հալէպ՝ Հազարապետ Թրօպրիճի հետ, որուն բացակայութեանը, իր փոխանորդը հաւանած է որը գլուխ օրական երկու եգիպ. դահեկան սննդագին յատկացնել Այնթապի մեր որբերուն: Կը յուսանք թէ մօտ օրէն Այնթապի Որբանոցին հաստատութեան մասին որոշ լուրեր կը հասնին մեզի:

Տեարք Պատուիրակներ Պէյրութի մէջ կազմած են 50 անդամներով Մասնաճիւղ մը, եւ մեզի ղրկած են անդամներու անուանացանկը եւ մուտքի ու անդամավճարներու ցանկերը, որոնք հրատարակութեան պիտի տրուին Ընկերութեանս պարբերաթերթին մէջ:

Ատանայի մեր Որբանոցին մէջ հարկ եղած կարգա-
դրութիւնները և փոփոխութիւնները ըրած են :

ԿՈՉԵՐ

Ինչպէս իմացաւ Պատ. Ժողովդ ցարդ տրուած
տեղեկութիւններէն, Լճկերութեանս այս իննամսեայ
գործունէութիւնը եղած է անհամեմատ աւելի բեղմ-
նաւոր և արդիւնաւէտ քան նախորդ տարիները .
ասիկա կը պարտինք արտասահման ուղարկած մեր
հեռագրական կոչերուն և շրջաբերական նամակնե-
րուն, որոնցմէ ձեռք բերուած արդիւնքը եղած է
շուրջ 8000 ոսկի : Այս պատկառելի արդիւնքը կը
պարտինք մեծադոյն չափով Մայր Դիւանի Ատենա-
դըպիր Տիար Բրոֆ. Յ. Թ. Փայաեանի, որ իրեն յա-
տուկ հեռատեսութեամբ վարեց արտաքին յարաբե-
րութեանց գործը, իրեն գործակից ունենալով Ժողո-
վիս անդամներէն Տիար Յ. Մարգարեանը :

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

Անժխտելի է թէ հինգ տարի տեւող համայնաւեր
պատերազմը, ի միջի այլոց նաեւ դասագրքերու սով
մը յառաջ պիտի բերէր հրապարակին վրայ : Ուստի,
նկատի ունենալով հետզհետէ մեր ունենալիք որբա-
նոցներուն մէջ անոնց անհրաժեշտութիւնը՝ 200 ոսկիի
պիւտճէ մը յատկացուցինք առ այդ : Յարդ գնած ենք
144.5 ոսկիի հայերէն ընթերցանութեան գրքեր : Մեր
այդ գրքերէն ուղարկած ենք 150 օրինակ Անթուրա
և 300 ալ Ատանա, մնացեալ 300 ի չափ գրքերը պիտի
ուղարկենք ուր անհրաժեշտ նկատենք :

ՆՊԱՍՏԻ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐ

Որբախնամն այս իննամսեայ միջոցին հետագայ վայրերու որբերուն ուղարկած է միանուագ նպաստներ, Ազգ. Միութիւններէ, Առաջնորդարաններէ և այլ ծանօթ ազգայիններէ հաստատապէս տեղեկանալէ յետոյ այդ վայրերու որբերուն յետին աստիճանի թշուառ կացութիւնը:

Ա.— Կեսարիա, 350 որբ, 500 ոսկի Սրբազան Պատրիարք հօր միջոցաւ, որ Ազգ. Միութեան ուղարկած իր Մարտ 22 թուակիր նամակովը կը յայտնէ սոյն գումարին ստացումը և Կեսարիոյ ու շրջակայից Տարագիրներու և Որբերու Պաշտպան Մարմինին յանձնումը:

Բ.— Համատան, 350 որբ, 500 ոսկի, Պաղտատի Առաջնորդարանի միջոցաւ և Տիար Հայկազուն Փուլսումճեանի անուանով: Պաղտատի Առաջնորդարանը 14 Մայիս թուակիր նամակով մը կը տեղեկացնէ մեզի սոյն գումարը Համատանի 115 որբերուն փոխադրելը: (Մնացեալ որբերը Պաղտատ փոխադրուած են):

Գ.— Դամասկոս 220 որբ, 200 ոսկի տեղւոյն Ազգ. Միութեան միջոցաւ:

Դ.— Սուրիոյ Եգիպտահայ Պատուիրակութեան 500 ոսկի, այլ և այլ վայրերու մէջ գտնուած անխընամ որբերը հաւաքելու և մահուան ճիրաններէն փրկելու համար:

ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ

Ընկերութեանս յարաճուն գործունէութիւնը, ստացած նուէրները ատենին հրատարակելու պէտքը և որբախնամ գործը աշխարհի չորս կողմը գտնուած Հայութեան ծանօթացնելու հարկը անհրաժեշտ դարձուցած էին այլեւս ունենալ պաշտօնաթերթ մը:

Մանրակրկիտ հաշիւ մը ընելով տեսանք թէ 16 էջնոց պարբերութեան մը հրատարակութիւնը, Որբախնամիս գանձին վրայ բեռ մը չըլլալէ զատ, հաւանորէն ամսական փոքրիկ բան մըն ալ թողուր մեր գանձին: Հետեւաբար երկու քաղաքներու Վարչական Ժողովներս խորհրդակցելով որոշեցինք «Որբունի» անուն պարբերութեան մը հրատարակել Աղեքսանդրիոյ մէջ, անոր հոգը յանձնելով խմբագրական առանձին մարմինի մը, ղեկավարութեամբ Պրն. Հրաչեայ Փէհրիզեանի: Թերթը պիտի ծառայէ միմիայն Որբախնամ Գործին:

Մեր սոյն պաշտօնութեան հինգ պրակները լոյս տեսած են տարւէն, և մենք վստահ ենք թէ Որբախնամին անդամները և գործին համակիրները մասնաւոր հետաքրքրութիւն մը պիտի ցոյց տան անոր հանդէպ, այն տեղ օրը օրին հետեւելու համար Որբախնամիս գործունէութեան:

ՀԱՍՈՒԹԱԲԵՐ ԶԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

1. — Օրերայի ներկայացում.
2. — Քիւրսալի որբանպաստ հաւաքոյթ.
3. — Կազմակերպուելիք վիճակահանութիւն.

Օրերայի տարեկան ներկայացումէն, որմէ գոյացած հասոյթը եղաւ 247 սակի, և Քիւրսալի հաւաքոյթէն զատ ուրիշ ձեռնարկներ (Թատրոն, հանդէս, ներկայացում, ևլն.) չունեցանք այս 9 ամսուան մէջ, տեղական ծանօթ գէպերու պատճառով:

ՔԻՒՐՍԱԼԻ ՈՐԲԱՆՊԱՍՏ ՀԱՒԱՔՈՅԹ

Մարտ 2-ի Քիւրսալի հաւաքոյթը եկաւ անգամ մըն ալ հաստատուելու թէ՛ գաղութիս Հայութիւնը առ

հասարակ սրտովին փարած էր որբախնամ նուիրական գործին: Այդ օրը, մէկ—երկու ժամուան նուիրատուութեան և որդեգրութեան արդիւնքը եղաւ 3000—3500 ոսկի, Ընկերութեանս անդամներուն վրայ աւելցան նաեւ նոր անդամներ: Աղեքսանդրիոյ մեր քոյր Հատուածն ալ նշանակելի յաջողութիւններ ունեցաւ նոյնաման հաւաքոյթներու մէջ, ապահովելով ոչ նուազ քան 1500 ոսկիի յանձնառութիւններ, զարդեղէններ և զրամական նուէրներ:

Եգիպտական վերջին դէպքերը, սակայն, ինչպէս վերեւ յիշեցինք, պատճառ եղան որ որբ որդեգրողներու մէկ մասը չի կարենայ իր յանձնառութիւնը կատարել, և ձեռք բերուած արդիւնքը բնականապէս նուազեցաւ զգալի չափով:

Մեզի պարտք կը համարենք մեր շնորհակալիքը արձանագրել հոս Պրն. Ռ. Հերեանի, որ այնքան խոշոր բաժին մը ունեցաւ Քիւրսալի ծանօթ հաւաքոյթին յաջողութեանը մէջ և որ տակաւին կը շարունակէ Որբախնամիս ընծայաբերել իր թանկագին ծառայութիւնները:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼԻՔ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տիկնանց Յանձնախումբին հետ համախորհուրդ որոշած ենք վիճակահանութիւն մը կազմակերպել 10 դրուշնոց 10,000 տոմսերով, զորոնք մասադրած էինք զետեղել նաեւ Եգիպտոսէն դուրս: Այս գործը կը յանձնենք մեր յաջորդներուն:

ԱԶԳ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԲԱՂԿԱՅՈՒՅԻՉ ՏԱՐՐ

Հայ Ազգ. Միութիւնը Մարտ 17 թուակիր նամակով մը տեղեկացնելով թէ՛ Միութեան լիակատար

Ժողովին մէջ գոյացած համախոհութեան մը համաձայն, այսուհետեւ 30 ներկայացուցիչներէ պիտի բաղկանար իր կազմը, Որբախնամը կը հրաւիրէր երեք ներկայացուցիչներով մասնակցիլ Ազգ. Միութեան գործերուն:

Այս առաջարկը սիրով ընդունեցինք, և Ազեքսանդրիոյ մեր քոյր Վարչութեան հետ խորհրդակցարար որոշեցինք որ Ազգ. Միութեան կազմին՝ Գահիրէն 2 (յանձինս Տեարք Մ. Տէր Սահակեանի և Յ. Մարգարանեանի) և Ազեքսանդրիա մէկ (յանձինս Տիար Գրիգոր Մանուկեանի) անդամներով մասնակցինք: Ի դէպ է ըսել, թէ Վարչութիւնս միշտ սիրած է աշխատիլ Հայ Ազգ. Միութեան կողքին, և այդ ուղղութեամբ հրահանգ տուած է կիլիկիա դրկած իր Պատուիրակութեան:

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ԳՈՅՐ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

Անխառն գոհունակութեամբ կուգանք տեղեկացրնել Պատ. Ժողովիդ թէ՛ մեր գրեթէ երկու տարուան պաշտօնավարութեան շրջանին սեղանի վրայ եկած բոլոր խնդիրները կարգադրուած են միշտ խորհրդակցութեամբ Ազեքսանդրիոյ մեր քոյր Հատուածին Վարչական Ժողովին հետ: Եւ պարտք կը համարենք այս տեղ շնորհակալութեամբ արձանագրել մեր քոյր Հատուածին թէ՛ հին և թէ՛ նոր Վարչութեանց անդամներուն լայնախոհութիւնը, գործին հանդէպ ունեցած տաք վերաբերումը և զմայլելի անձնութիւններով իւր յարատեւութիւնը:

Մենք ոգեւին պիտի մաղթենք որ՝ մեր յաջորդները եւս նոյնքան և աւելի նուիրումով, և ամէն

բանէ աւելի որբերուն շահը և Ընկերութեանս բար-
դաւաճումը նկատի ունենալով, գործը պահեն իր
բարձրութեան վրայ:

ՏԻԿՆԱՆՅ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԵՐ

Երկու հատուածներու Տիննանց Յանձնախումբ-
րերը, իրենց դոյութեան սկիզբէն ի վեր, արժանաւոր
կերպով կատարեցին իրենց վրայ դրուած պարտա-
կանութիւնները, հոգեւին նուիրուելով մէկ կողմէն
մեր գոյգ հանդերձարաններուն գործերուն և միւս
կողմէն լայնօրէն աջակցելով մեզի, ուր որ հարկ էր
և ուր որ կրնային:

Հ. Ե. Ք. ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ

ՈՐԲԱԽՆԱՄԻՍ ԳԱՆՁԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ

Հակառակ տեղական վերջին դէպքերուն՝ կորովի
կերպով իր գործը շարունակեց Գանձանակներու
Յանձնախումբը, որուն ժիր անդամներուն և յոգնիլ
չզիտցող նախագահին՝ վեր. Հ. Խանդամուրի կը
յայտնենք մեր ամենախորին շնորհակալիքը, երկու
տարուան մէջ անոր սնտուկին բերած 1000 ոսկիի
գեղեցիկ գումարին համար:

ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՀԱՄԱԿՐԱՆՔԸ

Հաճելի պարտականութիւն մը կը համարենք
յայտնել նաեւ որ ժողովուրդին ստուար մասը, մեր
պաշտօնավարութեանը ամբողջ տեւողութեանը, որ-
բերուն հանդէպ ցոյց տուած իր գուրգուրանքին և
Որբախնամիս հանդէպ ունեցած գործնական համակ-
րանքին ճշիւ ապացոյցները տուաւ, որուն համար,
և յանուն որբերուն, կը յայտնենք մեր խորին երախ-

տագիտութիւնը : Մեր մասնաւոր շնորհակալիքը պարտաւոր ենք յայտնել նաեւ Վիճակիա բարեջան Առաջնորդ և Ընդհ. Ժողովիդ նախագահ Գերապատիւ Տէր Թորգոմ Սրբ. Եպիսկոպոսին , որ չի դադրեցաւ երբէք իր հայրական հոգածութեան առարկայ դարձընելէ Որբախնամիա գոյութիւնն ու գործունէութիւնը : Շնորհակալութիւն նաեւ ի մասնաւորի Եղիպտոսի և Արտասահմանի հայ մամուլին և մօտաւոր թէ հեռաւոր բոլոր համակիրներուն , որոնք այս կամ այն կերպով օժանդակեցին մեր Որբախնամ Գործին :

ՀԱՇՈՒԵՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Հաշուեկշիռը (1 նոյեմբեր 1918 էն մինչեւ 31 Յուլիս 1919) կցուած է ներկայ Տեղեկագրիս :

Ատենադպիր

Յ. Յ. ԳԱԼԷՄԲԵԱՐԵԱՆ

Ատենապետ

Մ. Տ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ

Գանձապետ

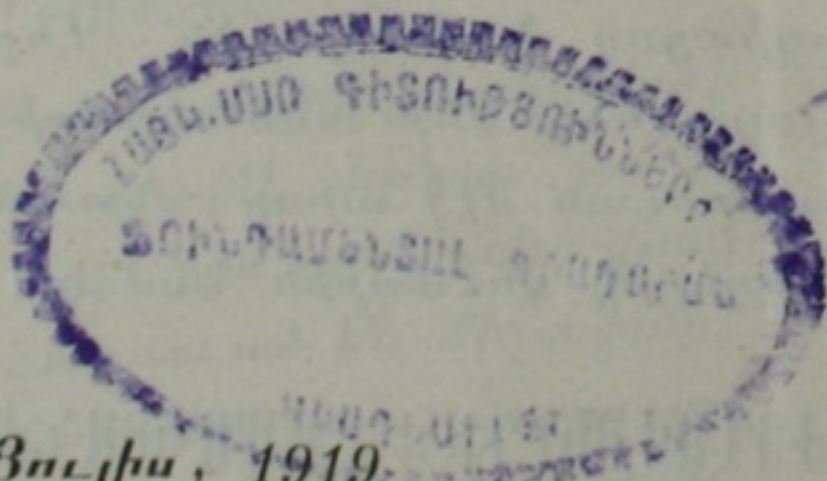
Մ. ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Անդամք . —

Յ. ՄԱՐԶՊԱՆԵԱՆ

Յ. ԱՂԱԶԱՐՄ

Յ. Մ. ՊԶԱԲՃԵԱՆ

Գահիրէ , 31 Յուլիս , 1919.

Մոռ
922

Հասցէ Հայ Որբ. Ընկ. Գահիրէի Հասուածին.

Society for Armenian Orphans.

P. O. Box 1498

Cairo, Egypt
